

der med et Underskud paa 130 Mill. Kr., naar den ikke har den Aktiekapital og de Reserver, som en Bank paa et naturligt Grundlag har, maa der selvsagt være Vanskeligheder for vedkommende Bank med Hensyn til likvide Midler, hvis Indskuddene ikke er uforholdsmæssigt store.

Nu ligger det saadan for Landmandsbankens Vedkommende, at der har været store Svingninger, navnlig i Indskuddene fra Udlandet. Der har været et vist Tidspunkt for godt et Aars Tid siden, da der indestod meget store Beløb fra Udlandet som Indskud i Banken, Beløb, der ikke paa langt nær er saa store nu. Det støttede selvsagt Banken saaledes, at den ikke havde Mangel paa likvide Midler og derfor ikke havde nødig at optage Banklaan for at skaffe sig saadanne likvide Midler.

Der har jo ogsaa været et Tidspunkt for Aar tilbage, efter at den nuværende Ordning var kommet til at foreligge, da Landmandsbanken skyldte Nationalbanken flere Gange det Beløb, som der er Tale om i Øjeblikket. Da havde man heller ikke Banklaan fra Udlandet; men for at skaffe sig de fornødne likvide Midler har Banken — og det er jo ikke noget nyt — været nødt til at optage saadanne Laan. Gælden til udenlandske Korrespondenter har været skiftende. Jeg kan saaledes nævne, at i Maj sidste Aar var den 25—26 Mill. Kr., i Oktober var den nede paa 13—14 Mill. Kr., og ultimo December var den knap 50 Mill. Kr.; i Øjeblikket er den noget større.

Jeg tror imidlertid ikke, det er rigtigt at betegne dette som Statslaan. Jeg tror, man maa betegne det som Banklaan, kortvarige Laan, som Banken optager for at skaffe sig de fornødne likvide Midler. Men naar disse Laan naar op til en saadan Størrelse som nu, forekommer det mig naturligt, at Staten maa have Mulighed for, hvis saadanne Laan skulde blive opsagt og ikke kan fornyes paa rimelige Vilkaar, at kunne skaffe Penge til at betale dem. Derfor synes jeg, det er en Nødvendighed, at man faar Bemyndigelse til at optage et Laan som det, der er Tale om i § 4, hvis det altsaa skulde vise sig nødvendigt at skaffe likvide Midler.

Det ærede Medlem Hr. Zahle spurgte mig, om det var Meningen, at Laanet skulde forrentes af Banken. Det er i og for sig ret ligegyldigt, hvem der forrenter det, Staten eller Banken. Jeg vilde dog tro, at det maatte blive saaledes, at Staten optog Laanet, og selvfølgelig maatte det saa forrentes af Staten, men saa maa Staten stille

det til Raadighed for Banken, som saa naturligvis svarer Rente af dette Laan, ganske paa samme Maade, som den nu svarer Rente af de kortvarige Laan til Udlandet.

Jeg tror, jeg med disse Bemærkninger har svaret ikke blot de ærede Medlemmer Hr. Stauning, Pitzner og Zahle, men ogsaa besvaret de Bemærkninger, der blev fremsat af det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen. Hans Anke var den, at Rigsdagen gennem Vedtagelsen af dette Lovforslag var bundet, og det ærede Medlem mente ikke, at man vilde faa Lejlighed til at prøve alle Udveje til Afhændelse af Banken. Jeg ved ikke rigtig, hvad det ærede Medlem forstaaer ved dette: alle Udveje til Afhændelse af Banken, om han derved tænker sig den Mulighed, at man saadan halvvejs skulde stille Banken til Auktion for udenlandske Konsortier og saa tage den, der bød højest. Det kunde jeg for mit Vedkommende aldeles ikke tænke mig. Der maa ogsaa tages et Hensyn til, hvad der i denne Forbindelse baader dansk Erhvervsliv, og det er min Opfattelse, at det vil være det sundeste og bedste, hvis den nuværende Landmandsbank under de Forhold, den virker, bliver afløst af en Privatbank, i hvilken dansk Aktiekapital er et fremtrædende Element. Thi jeg tror dog, alle maa være enige om, at den Bank, som fremtidig skal virke, naturligt bør være en dansk Bank, og det bliver den først og fremmest derved, at Majoriteten af dens Aktiekapital er dansk.

Jeg anbefaler stadig Lovforslaget til det høje Tings Velvillie og haaber, at det, inden det forlader Rigsdagen, skal lykkes at samle Enighed om nogle af de Hovedlinier, jeg her har omtalt, fordi det vil være til Gavn for det fremtidige Arbejde paa at faa gennemført en endelig Ordning af Landmandsbankens Forhold.

At det ærede Medlem Hr. Stauning gik saa stærkt imod, som han gjorde over hele Linien, forstaaer jeg udmærket godt, thi det er jo, fordi han aldeles ikke ønsker en Ordning af disse Forhold, men ønsker Tilstanden fortsat, for at man til sin Tid kan faa Banken gjort til en Statsbank, nemlig naar Nationalbanken om nogle Aar skal have sin Oktroj fornyet. Dette fremgaar med tilstrækkelig Klarhed ikke blot af det ærede Medlem Hr. Staunings Tale her i Dag, men ogsaa af en ledende Artikel i „Social-Demokraten“ i Gaar. Jeg tror imidlertid, at de borgerlige Partier i dette Ting er uenige med det ærede Medlem i denne Opfattelse, og ogsaa derfor anbefaler jeg, at man søger at samle sig om dette Lovforslag.